

Antidogma - Argentína mint az IMF fekete bárányа

2012 június 06. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása
Még nincs értékelve

Mérték

Megfordul a történelem szele: Argentína a saját példájával demonstrálja, hogy van élet az „elkerülhetetlen globalizáció” után is, és hogy nem szükségképpen a nemzetállamok leépítése jelenti a jöv?t.

Az argentin kormány április közepén kisajátította – lényegében tehát újraállamosította – a spanyol Repsol csoport részesedését a YPF nemzeti olajvállalatban, mégpedig egy hosszú távú politika részeként, amelyet már tíz éve folytat Nestor Kirchner köztársasági elnök, majd halála után az államf?i poszton ?t követ? felesége. Ezt a „neoperonista” politikát, amely lényegében abból áll, hogy helyreállítsa az Argentin Köztársaság nemzeti szuverenitását és biztosítsa a társadalmi igazságosságot lakói számára, az argentin nép nagy többsége támogatja. Nem is csoda, hiszen világviszonylatban is igazán figyelemre méltó sikereket ért el.

A kilencvenes évek folyamán Carlos Menem elnöksége alatt Argentína az IMF nyomására és a chicagói monetarista iskola hatására ugyanazt az ultraliberális privatizációs gazdaságpolitikát követte, amellyel jelenleg az EU országait sújtják ugyancsak az IMF és az Európai Bizottság követelésére. Az akkori id?k Argentínájában a médiumok és a politikusok szüntelenül azzal „kábították” a népet, hogy közös üdvösségüket csak az úgymond „elengedhetetlenül szükséges” reformok jelenthetik, amelyek örve alatt külföldi multiknak lehet átjátszani az ország közvagyonát. Az argentin gazdaság liberalizálása persze féktelen fogyasztási lázat gerjesztett néhány évig, és a lakosság egy részének a gyors megtollasodását, egy másik, nagyobbik részének pedig ugyanolyan gyors elszegényedését eredményezte, miel?tt az ezredfordulóra megállíthatatlan hiperinflációba és katasztrofális gazdasági-pénzügyi válságba nem torkollott, amely 2001-ben kulminált. Ekkorra az ország GDP-je 21 százalékkal csökkent a három évvel korábbihoz képest, a munkanélküliség szintje pedig elérte a 23 százalékot. Egy év alatt öt elnök váltotta egymást.

2002. január 6-án Eduardo Duhalde ideiglenes elnök befagyasztotta a lakossági bankbetéteket és a dollárhoz képest 28 százalékkal leértékelte a pesót, alig két héttel azután, hogy fizetésképtelenné nyilvánította országát a külföldi bankokkal és nemzetközi szervezetekkel szemben fennálló 100 milliárd dolláros államadósság tekintetében. A nemzeti valuta gyors devalválódása ezután is folytatódott, és végül a dollárral szemben elveszítette értékének csaknem a felét.

Argentína csak 2002 közepén kezdett magához térni a válság okozta megrázkódtatásból, amikor Duhalde úgy döntött, hogy hátat fordít az IMF-nek, amely további megszorításokat követelt az adósságszolgálat teljesítése érdekében. Az argentin kormány azonban inkább a szegénység elleni harcot és a reálgazdaság rendbetételét részesítette el?nyben. Miután markánsan voluntarista gazdaságpolitikáját sínre tette, Duhalde el?rehozott választásokat írt ki 2003 áprilisára, amelyet a közép-baloldali peronista Nestor Kirchner nyert meg, aki 2003 és 2007 között állt az ország élén és elnökségének mérlege túlzás nélkül min?síthet? történelminek.

Nyíltan tengelyt akasztott ugyanis a nemzetközi finánct?kével, és 2005-ben sommásan újratárgyalta Argentína államadósságát, kereken elutasítva a 100 milliárd dollár háromnegyedének visszafizetését. Ugyanakkor az

ultraliberalizmus – mindaddig csalhatatlannak tekintett – dogmájának és az „elkerülhetetlen globalizációnak” is fityiszt mutatva maximalizálta az energia- és közlekedési tarifákat, keményen megadóztatta az importot, a közkiadások fokozásának keynesiánus módszerével öt év alatt 50 százalékkal (!) fellendítette a gazdasági tevékenységet, kiváltva a bérek jelent?s növekedését, és beindította az IMF „rosszvoltából” nemzetközi magáncégeknek elkótyavetyélt közszolgáltatások (posta, rádióelektromos tér, ivóvíz-szolgáltatás stb.) újraállamosítását célzó ambiciózus programját.

Id?közben elhunyt férje politikai nyomvonalát követve Cristina Kirchner újraállamosította a nyugdíjrendszert, a spanyol kézbe került egykori nemzeti légitársaságot, legutóbb pedig a YPF olajtársaság többségi részesedését is állami kézbe vette ugyancsak a spanyoloktól. A Kirchner házaspár által folytatott heterodox gazdaságpolitika és az így kiharcolt monetáris függetlenség eredményeként az argentin GDP évente 8 százalékkal növekszik, miközben a munkanélküliségi ráta 7 százalékra esett vissza, és bár az ország 10 év óta egyetlen cent kölcsönt sem vett fel a nemzetközi pénzpiacokon, a kormány protekcionista intézkedéseinek köszönhet?en egész iparágak születtek újjá és a külkereskedelmi forgalom mérlege is évek óta pozitív.

Mindez eklatánsan bizonyítja, hogy az IMF-nek való alávetettség egyáltalán nem jelent sorsszer?séget és még csak mindenáron követend? célszer?séget sem. Éppen ellenkez?leg: az állami költségvetés kiegyensúlyozása és a multinacionális cégek következetes megadóztatása lehet?vé teszi az argentin állam egyre növekv? szerepvállalását az infrastrukturális fejlesztések, a közoktatás, az egészségügy és a szociális programok területén, aminek kedvez? hatása közvetlenül is megnyilvánul a nemzetgazdaság teljesít?képességében – az el?bbiekben ecsetelt impozáns eredménnyel.

Akárcsak Izland vagy Venezuela esetében, az Argentínában immár egy évtizede folytatott gazdasági, pénzügyi, társadalmi és ipari politikát is gondosan sz?nyeg alá söpri az euro-atlantista fináncoligarchiát kiszolgáló vazallusmédia. Eljárása teljesen logikus. Mindaz ugyanis, amit az argentinok tömeges támogatásával a Buenos Aires-i kormány véghezvitt, a napnál is világosabbá teszi, hogy az ultraliberalizmus és az „elkerülhetetlen globalizáció” k?be vésett dogmái csupán szimpla hazugságok, amelyeket a népek minden további nélkül figyelmen kívül hagyhatnak és a saját érdekükben figyelmen kívül is kell hagyniuk. Miután az egész planéta privatizálásának egy törpe kisebbség érdekeit szolgáló apostolai csaknem tönkretették, Argentína az él? bizonyság arra, hogy a jöv? távolról sem a nemzetállamok lerombolásában van. Sokkal inkább a feltámadásukban.

Gazdag István - demokrata.hu

Ajánló